

Toespraak Ad Corten 26 feb, Plein, Den Haag

Onze demonstratie vandaag wordt overschaduwd door de Russische inval in Oekraïne. Het doel waar wij voor demonstreren lijkt zo klein in verhouding tot wat daar gebeurt. Maar wij kunnen als Nederlanders weinig doen om Poetin te stoppen; zelfs al gaan we met een miljoen mensen de straat op. De enigen die het onrecht kunnen stoppen dat Poetin aanricht, zijn de Russen zelf. En het enige dat wij Nederlanders kunnen doen, is het onrecht stoppen wat onze eigen regering aanricht. En daar staan we vandaag weer voor. Dit is al de 12e demonstratie. Vorig jaar april beloofden we elke maand te demonstreren totdat alle kinderen terug waren, en dat doen we. Wij zijn het geweten van Nederland op dit punt.

Afgelopen maand kwam het verheugend nieuws dat 5 vrouwen, waaronder Amber Klijn, teruggehaald waren. Gelukkig zijn zij en hun 11 kinderen nu veilig. Wel is het erg dat de kinderen van hun moeders gescheiden worden omdat die nog jarenlang de gevangenis in moeten. De rechter begint zwaardere straffen op te leggen, kennelijk onder druk van rechtse partijen in de Tweede Kamer (PVV, VVD en CDA). Het spreekt vanzelf dat vrouwen die in Syrië misdaden gepleegd hebben, daarvoor gestraft moeten worden. Het zou echter verstandig zijn wanneer de rechter ook rekening hield met de belangen van de kinderen die nu jarenlang hun moeder zullen moeten missen. Nederland heeft de kinderen al ernstig onrecht aangedaan door hen jarenlang in de steek te laten. Door de kinderen nu nog eens vele jaren van hun moeder te scheiden, wordt dat onrecht alleen maar vergroot.

De Nederlandse overheid vindt het straffen van de moeders nog steeds belangrijker dan het helpen van de kinderen. Met dit standpunt neemt ons land in Europa een uitzonderingspositie in. De landen om ons heen halen hun kinderen, samen met de moeders, uit humanitaire overwegingen terug uit Syrië. Nederland haalt de moeders alleen terug wanneer die hun straf dreigen te ontlopen. Dat zegt iets over de verharding van de mentaliteit in onze samenleving

Lange tijd hebben VVD en CDA zich verzet tegen terughalen met het argument dat dit te gevaarlijk zou zijn voor hulpverleners. Met het terughalen deze maand van de vijf vrouwen heeft de regering laten zien dat dit argument ongegrond is. Terughalen is mogelijk wanneer de wil daartoe aanwezig is. Maar aan die wil ontbreekt het. In het coalitieakkoord staat dat het beleid niet gewijzigd zal worden. Dat zou betekenen dat zonder ingrijpen van de rechter de kinderen deze regeerperiode (4 jaar) nog in de kampen moeten blijven. Beseffen onze politici wel wat dit betekent? De kinderen zitten er nu al ruim drie jaar en ze hebben naast hun oorlogstrauma's ook al een grote leerachterstand opgelopen.

De kinderen zitten nu al zó lang in de kampen dat de politiek het normaal beginnen te vinden. Als ze er al drie jaar zitten, kunnen er nog wel vier jaar bij schijnen onze politici te denken. Het lijkt op de toeslagen affaire; wanneer een onrecht maar lang genoeg duurt, begint iedereen het normaal te vinden. Misschien is het niet toevallig dat de voorzitter van de toeslagen commissie, Chris van Dam, de enige vooraanstaande CDA'er is die zich duidelijk heeft uitgesproken vóór terughalen van de kinderen.

Op dit moment zijn de kinderen een jaar of 5-6, en zijn ze nog makkelijk in te passen in de Nederlandse maatschappij. Wachten we nog eens vier jaar, dan zijn ze verder beïnvloed door IS-ideologie en wordt het een veel moeilijker verhaal. Het risico bestaat ook dat de vrouwen en kinderen vóór die tijd door IS "bevrijd" worden uit de kampen, zoals onlangs gebeurd is met

gevangen in Hasaka. Dan vallen de kinderen in handen van IS en worden ze opgeleid tot een nieuwe generatie terroristen.

De politiek weigert nog steeds deze feiten onder ogen te zien. PVV en VVD weigeren nog steeds categorisch om de vrouwen terug te halen, en ook het CDA durft het nog steeds niet aan om zich hiervoor uit te spreken, ondanks de resolutie op het partijcongres. De leiding van het CDA vertelt mij dat het partijstandpunt achter de schermen wel degelijk veranderd is, maar ik moet het eerst zien en dan geloven. Tot nu toe heeft geen enkele CDA Kamerlid openlijk gepleit voor terughalen van de vrouwen en kinderen. Tenzij dat op korte termijn wél gebeurt, kan de partij op het eerstkomend congres een nieuwe resolutie van ons tegemoet zien. Het is erg jammer dat het CDA deze kans niet grijpt om te laten zien dat ze een christelijke partij zijn, en dat dit het voornaamste punt is waarop ze verschillen van de VVD.

In de politiek zullen we er bij D'66 op blijven aandringen het initiatief te nemen tot een nieuwe motie. Verder zullen we bij het VVD kantoor flyers gaan uitdelen om ook die partij bewust te maken van het onrecht dat ze de kinderen aandoet. Dit onder het motto "een gaaf land laat zijn kinderen niet in de steek".

En tenslotte zijn we een actie aan het voorbereiden om lesmateriaal te sturen naar kampen in Syrië om de kinderen voor te bereiden op hun terugkeer naar Nederland. Met deze actie willen opnieuw proberen het Nederlandse publiek wakker te schudden. De kinderen komen uiteindelijk toch naar Nederland, en het is onmenselijk om dit zonder goede redenen uit te blijven stellen.